

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 5) 203 4696, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr. (1.20-05 E)3-

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1447 „Dėl programos Sąjungos finansinės paramos priemonėms, susijusioms su Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimu, įgyvendinti“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – atsisakyti perteklinio reguliavimo ir sumažinti administracinę naštą pripažįstant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 1447 „Dėl programos Sąjungos finansinės paramos priemonėms, susijusioms su Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje 1 ir 2 blokų eksploatavimo nutraukimu, įgyvendinti“ (toliau – Nutarimas) netekusiu galios.

Nutarimo priėmimo tikslas buvo, tęsiant nuo Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą ir Europos Sąjungos paramos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimui teikimo pradžios nusistovėjusią praktiką, įgyvendinti Reglamento (ES) 1369/2013¹ nuostatas. Nutarimu buvo paskirtos už 2014–2020 metų Ignalinos programos įgyvendinimą atsakingos Lietuvos institucijos, atsakingi valstybės tarnautojai ir, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 1369/2013 nuostatas, nustatytos jų funkcijos. Pažymėtina, kad Reglamentas (ES) 1369/2013 buvo panaikintas priėmus Reglamentą (ES) 2021/101².

Siūlymo Nutarimą pripažinti netekusiu galios priežastys:

1. Galiojantis reguliavimas pagal Nutarimą vertintinas kaip perteklinis, kadangi Nutarimo tikslas pasiekiamas vadovaujantis kitais tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais:

a. Nutarimo 1 punktu Energetikos ministerijai priskiriamos funkcijos yra nustatytos Energetikos ministerijos nuostatų³ 9.4 papunktyje.

b. Nutarimo 2 punktu energetikos viceministrui, kurio administravimo sričiai priskirti valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo klausimai, priskiriamos funkcijos yra nustatytos Europos Sąjungos tiesiogiai taikomame teisės akte – Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2021)9337⁴, kuriuo patvirtintos detalios Reglamento (ES) Nr. 2021/101 įgyvendinimo procedūros, 2 priedo 4.2 skirsnyje.

c. Nutarimo 3 punkte įtvirtintas pritarimas nedaro įtakos viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – VŠĮ CPVA) funkcijoms, kadangi jos yra nustatytos tiesiogiai

¹ 2013 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1369/2013 dėl Sąjungos paramos Lietuvos branduolinių reaktorių eksploatavimo nutraukimo pagalbos programai, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1990/2006.

² 2021 m. sausio 25 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/101, kuriuo nustatoma Lietuvos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo pagalbos programa ir panaikinamas Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1369/2013.

³ Patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 86 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

⁴ 2021 m. gruodžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021)9337 „Dėl Ignalinos programos finansavimo ir 2021–2022 m. darbo programos patvirtinimo“.

taikomo Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2021)9337 2 priedo 2 skirsnyje. Pažymėtina, kad 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas⁵, kurio 38 straipsnio 1 dalyje išdėstyto Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad pirkimų priežiūrą gali atlikti Viešųjų pirkimų tarnyba ir Europos Sąjungos, atskirų valstybių ar finansinių institucijų finansinę paramą administruojantys ir (ar) audituojantys viešieji juridiniai asmenys, kuriems šie įgaliojimai suteikti Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, tiesiogiai taikomu Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2021)9337 suteikti įgaliojimai yra pakankamas pagrindas VŠĮ CPVA atlikti Ignalinos programos pirkimų priežiūros funkcijas.

d. Nutarimo 4.1.1 papunktyje nustatyta funkcijai vykdyti Energetikos ministerijai nebūtinai pavedimas Vyriausybės nutarimu, kadangi Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje tvarką energetikos ministras gali nustatyti vadovaudamasis Energetikos ministerijos nuostatų 9.4 papunkčiu. Priėmus Nutarimo projektą, 2014–2020 metų Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisyklės⁶ bus atnaujintos.

e. Nutarimo 4.1.2 papunktyje minimos darbo programos rengimo ir derinimo tvarką nustato tiesiogiai taikomas Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021)9337 (2 priedo 7 skirsnis), o Reglamento (ES) Nr. 2021/101 9 straipsnyje nustatyta, kad darbo programos turi būti daugiametės (šiuo metu patvirtinta dvimetė 2021–2022 m. darbo programa, rengiama 2023–2024 m. darbo programa) ir kad darbo programos rengiamos atsižvelgiant į Galutinį Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planą (GENP), kurį, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 32 straipsnio 5 dalimi, tvirtina energetikos ministras, todėl atskiras Vyriausybės pavedimas nebūtinai.

f. Nutarimo 4.1.3 papunkčiu Energetikos ministerijai pavedama kasmet teikti informaciją apie Ignalinos programos įgyvendinimą, nors, atsiskaitant pagal 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programą⁷, informacija, apimanti ir Ignalinos programos įgyvendinimą, kas ketvirtį yra teikiama per centralizuotą stebėsenos informacinę sistemą (toliau – SIS).

g. Nutarimo 4.2 papunkčiu Lietuvos Respublikos finansų ministerijai pavedama valdyti Europos Sąjungos Ignalinos programos lėšas, nors Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo 4 straipsnio 2 dalis numato, kad Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyta tvarka yra tiesiogiai pervedamos į valstybės išdo bendrąją sąskaitą, tad atskiras pavedimas nėra reikalingas.

h. Priėmus Reglamentą (ES) Nr. 2021/101, Nutarimo 4.3 papunkčiu nustatomas įpareigojimas, susijęs su derybomis dėl Europos Sąjungos finansavimo užtikrinimo 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje, neteko prasmės, kadangi Reglamento (ES) Nr. 2021/101 8 straipsnyje yra įtvirtinta maksimali Europos Sąjungos finansavimo norma ir nustatytas Lietuvai privalomas bendrojo finansavimo dydis.

i. Nutarimo 5 punkto nuostata dėl Ignalinos programos įgyvendinimo tęstinumo atkartoja Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2021)9337 2 priedo 12 skirsnio nuostatas, kurios numato, kad šiuo Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2021)9337 nustatomos Reglamento (ES) Nr. 2021/101 įgyvendinimo procedūros taikomos tęstinoms veikloms, finansuojamoms pagal ankstesnius Komisijos įgyvendinimo sprendimus.

2. Nutarimo nuostatos sukuria neproporcingą administracinę naštą:

a. Pagal iki Reglamento (ES) Nr. 2021/101 ir Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2021)9337 priėmimo galiojusią tvarką rengtų metinių darbo programų apimtis sudarydavo 70 ir daugiau lapų, jos būdavo rengiamos ir su Europos Komisija derinamos anglų kalba, tad dokumento vertimas į lietuvių kalbą ir teikimas svarstyti Vyriausybei pagal Nutarimo 4.1.2 papunktį sukurdavo

⁵ 2022 m. gruodžio 13 d. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1669.

⁶ Patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. I-327 „Dėl 2014–2020 metų Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisyklių patvirtinimo“.

⁷ Patvirtinta 2021 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 76 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programos patvirtinimo“.

neproporcingai didelę administracinę naštą tiek dokumento rengėjui (valstybės įmonei Ignalinos atominėi elektrinei), tiek jo teikėjui (Energetikos ministerijai). Pagal šiuo metu galiojančias Reglamento (ES) Nr. 2021/101 įgyvendinimo procedūras yra rengiamos daugiametės darbo programos, sudarytos iš trijų dalių, kurių bendra apimtis apie 70 lapų. Kaip darbo programos dalys kartu su Lietuvos rengiamu ir teikiamu veiklų planavimo dokumentu yra tvirtinami Reglamento (ES) Nr. 2021/101 nuostatas įgyvendinantys rodikliai ir Europos Komisijos nustatytos išsamios Ignalinos programos įgyvendinimo procedūros. Pasikeitus dokumento formai, reikalavimas teikti dokumentą svarstyti Vyriausybei taptų netikslingas, toliau išlaikytų neproporcingai didelę administracinę naštą ir prieštarautų teisėkūros proporcingumo bei efektyvumo principams, todėl siūloma šio reikalavimo atsisakyti.

b. Vadovaujantis Nutarimo 4.1.3 papunkčio nuostata Vyriausybei teikiamų ataskaitų apimtis sudaro 30 ir daugiau lapų, šio specifinio formato dokumento parengimas sukuria didelę administracinę naštą dokumento rengėjui (Energetikos ministerijai), nors esminė atsiskaitymo informacija kas ketvirtį yra teikiama per SIS. Reikalavimas rengti ir teikti šią specifinę ataskaitą Vyriausybei vertintinas kaip neatitinkantis teisėkūros proporcingumo principo ir neprisidedantis prie viešojo valdymo institucijų veiklos efektyvinimo siekio.

Įvertinę Nutarimo nuostatų aktualumą ir jų atitiktį teisėkūros tikslingumo, proporcingumo ir efektyvumo principams bei naudą visuomenei priėmus Nutarimo projektą (efektyvesnis valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės bei Energetikos ministerijos žmoniškųjų išteklių panaudojimas), siūlome Nutarimą pripažinti netekusiu galios.

Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas neįgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos ir Aštuonioliktosios Vyriausybės veiklos programos nuostatų, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos⁸ 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Išvadas dėl Nutarimo projekto pateikė Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir VšĮ CPVA (pridedama). Į Finansų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas ir pastebėjimus atsižvelgta arba bus atsižvelgta priėmus Nutarimo projektą (Reglamento (ES) 2021/1011 priemonių planas Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINEŠIS) bus atnaujintas, 2014–2020 metų Ignalinos programos įgyvendinimo Lietuvoje taisyklių keitimas bus derinamas su visomis suinteresuotomis institucijomis). VšĮ CPVA pastabos neteko aktualumo (žr. 1(c) punktą).

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Branduolinės energetikos politikos grupė (vadovė – Asta Žalnieriūtė, tel. +370 670 50214, el. p. asta.zalnieriute@enmin.lt, tiesioginė rengėja – vyriausioji specialistė Ieva Lukošiuūtė, tel. +370 668 34287, el. p. ieva.lukosiute@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Suinteresuotų institucijų išvados, 13 lapų.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys

⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.

Ieva Lukošūtė, tel. +370 668 34287, el. p. ieva.lukosiute@enmin.lt